

[Svend Haugaard.]

der stærkt hermed, og jeg mener, det er noget overordentlig positivt, som ikke må hindres af loven.

Jeg vil gerne tilføje, at jeg ser meget gerne, at landbrugsskolerne fortsat er et gennemgangsled til landbrugsuddannelsen på landbohøjskolen, så man her ikke får teorien gjort for jordfjern.

Højskolen er så alment kendt og så anerkendt, at der ikke er grund til her at komme med nogen større hyldesterklæring, i hvert tilfælde er det nok nogle, der er mindre engageret i det end undertegnede, der skal give den. Jeg skal nøjes med at sige, at jeg tror, at højskolens meget store betydning hidtil også vil fortsætte fremover, selv om vilkårene og opgaverne er undergået ændringer. Vor tids meget stærke uddannelsespres og hektiske samfundsudvikling gør ikke kravet om at huske den menneskelige udvikling og den menneskelige søgen mindre påkrævet, tværtimod. Der er fortsat et meget stort behov for højskolens menneskeligt set igang sættende, provokerende og inspirerende virksomhed.

Alle hovedlinjer i det foreliggende lovforslag for de fire skoleformer kan jeg anbefale på mit partis vegne, men der er en række enkeltheder, som jeg mener det i høj grad er nødvendigt at se på i udvalg, og jeg mener også, at det er nødvendigt, at disse enkeltheder undergår visse ændringer.

Jeg er enig i, at med den betydeligt forøgede støtte, der kom med tilskudsloven i 1969, må det være afgørende, at vi sikrer den bedst mulige udnyttelse af skolerne — jeg tror, alle skolerne er enige i dette ønske — men det kan i høj grad diskuteres, om kravet om 36 effektive uger som minimum altid vil kunne opfyldes uden at ændre u hensigtsmæssigt ved bestående kursus. Man bør huske, at kostskolen jo er ret så effektiv sammenlignet med andre skoler, når man tager samme tidsrum, samt at især mange højskoler ofte har 6, delvis endda 7 dages arbejdsuge og ikke 5, som det efterhånden er ved at blive normalt andre steder. Også dette må tages med ved en effektivitetssammenligning.

I lovforslaget er der ikke redegjort for, hvad man forstår ved fuld kapacitetsudnyttelse, og det er muligvis godt. Jeg mener, det er noget, vi skal drøfte nærmere i et

udvalg, og jeg skal ikke afæske ministeren et svar, men blot sige, at det naturligvis ikke må være sådan, at en midlertidig nedgang eller et særligt sæsonudsving skal få alvorlige økonomiske konsekvenser for skolerne.

Jeg mener i øvrigt, det er rigtigt, at minimumsårslevtallets beregning er ændret på en sådan måde, at beregningen sker på grundlag af et gennemsnit for 3 år.

Også lærertimetallet i forhold til antallet af årselever mener jeg der er grund til at drøfte, især den meget store forskel, der ifølge bemærkningerne i betænkningen er på tallene for højskoler på den ene side og efterskoler på den anden.

Lønnen skal jeg gå let hen over her. Det er jo med det stærkt varierende uddannelsesgrundlag, der findes for lærere især i højskolen, en meget, meget vanskelig sag. Lønrammen indgår ikke i lovforslaget, og derfor kan vi lade det ligge, indtil vi ser på retningslinjerne i udvalget. Men jeg vil gerne sige som en principiel betragtning, at jeg er tilhænger af, at man så vidt muligt har ens lønvilkår for ens arbejdsindsats.

Den foreslåede nedsættelse af forstandertimetallet har længe været tiltrængt. Jeg er noget mere betænkelig ved de store lønforskelle efter årselevtal, men det er jo også en af de ting, der kan drøftes nærmere.

Jeg synes, det er meget tilfredsstillende, at lovforslaget går ind for en række administrative forenklinger, f. eks. afvikling af den lokale tilsynsførende, som længe har været overflødig, samt går ind for centraliseret beregning og udbetaling af understøttelser. Så har jeg blot det fromme ønske, at amterne begrænser deres brug af arbejdskraft i passende forhold til den opståede arbejdslettelse.

Ligeledes er det meget værdifuldt med den øgede støtte til ikke-danske elever og de nye beløb til videre uddannelse af lærerkræfter og til forsøgsordninger. Jeg mener også, der er grund til i udvalget at drøfte ungdomshøjskolens noget flydende placering; det kunne måske være, at vi kunne placere den sådan lidt mere bestemt.

Jeg vil i øvrigt anbefale lovforslaget her som et godt forhandlingsgrundlag, hvor jeg er enig i de lagte hovedlinjer, men hvor jeg altså ønsker visse ændringer i tallene. Jeg mener i øvrigt, det er meget vigtigt, at vi